

VADSTENA

Hodočašće Birgitti Švedskoj

Birgitta Birgersdotter, spisateljica, teologinja, utemeljiteljica duhovnog reda, svetica i zaštitnica Europe, rođena je 1303. Točno mjesto njezina rođenja nije utvrđeno, ali postoje dvije teorije. Sveta Birgitta (hrv. oblik Brigita) potječe iz najuglednijih obitelji svoga vremena. Njen otac bio je vitez i član kraljeva vijeća. Njena majka potječe iz kraljevske obitelji Folkunga. Već kao dijete, Birgitta je primala ukazanja. U ukazanjima je već kao sedmogodišnje dijete vidjela Gospu, a kao desetogodišnjakinja i mučenog Isusa. Kada je Birgitti bilo jedanaest

i prostitutkama iz Stockholma, kojima je nalazila poslove i pomagala da se udaju. U ukazanjima je dobila zapovijed da osnuje novi red te podigne samostan i za muškarce i za žene. Godine 1346. kralj Magnus Erikson je u svojoj oporuci darovao samostanu kraljevsko imanje Vadstena te čitav niz drugih privilegija, uz obećanje da će biti pokopan u samostanskoj crkvi. Godine 1349. Birgitta putuje u Rim da bi slavila Svetu 1350. godinu i da bi od pape dobila dopuštenje da podigne samostan. Ne suzdržava se kritizirati pojave koje je smatrala pogreš-

Sliku sv. Birgitte naslikao je Hrvat Davor Zovko

Ravnatelj fra Josip Bebić i vlč. Vladimir Švenda u ovogodišnjoj molitvi pred sarkofagom sv. Birgite Švedske

godina umrla je njena majka. Od tada je o Birgitti skrblila jedna rođakinja. S trinaest godina otac je, protiv njene volje, udaje za osamnaestogodišnjeg viteza Ulfa Gudmarssona. Vjeruje se da je Birgittina želja bila da živi kao djeвица. Poznato je da je njena vjera snažno utjecala i na njezina muža koji je i sam bio dobar vjernik. Supružnici su prvih godina braka živjeli u potpunoj suzdržanosti. Mladi bračni par hodočastio je i u Nidaros u Norveškoj te u Santiago de Compostela. Birgitta je rodila osmero djece, četiri dječaka i četiri djevojčice. Ulf umire 1344. Nakon muževe smrti Birgitta je razdijelila svo svoje imanje nasljednicima i siromasima, obukla vrlo skromnu odjeću i počela živjeti vrlo jednostavno. Već ranije je Birgitta skrblila o siromašnim djevojkama, djeci pa čak

nima kao niti zahtijevati da se papa vrati u Rim (iz Avignona). U jednom ukazanju vidjela je da će se papa i car susresti u Rimu. Uistinu, godine 1368. papa se vratio u Rim gdje se u listopadu susreo sa carom Karlom IV. Papa je 1370. potvrdio Birgittino pravilo Reda. Godine 1371. Birgitta putuje u Svetu zemlju, a 1372. Birgittin sin Birger Ulfsson imenovan je Viteom Sv. Groba Jeruzalemskog. Nakon povratka iz Svete zemlje Birgitta umire 1373. u Rimu, u svojoj kući na Piazza Farnese. Papa Bonifacije IX. proglašava Birgittu svetom godine 1391., a papa Ivan Pavao II. proglašava ju, zajedno s Katarinom od Siene i Edith Stein, zaštitnicom Europe.

Red Presvetoga Spasitelja, poznatiji kao Birgittinski red, aktivan je još i danas i ima samostane u više zemalja

u Europi. Sveta Birgitta je osobno dala detaljne nacрте samostanske crkve te opise odora za redovnike i časne sestre, a te opise i nacрте primila je kroz ukazanja. Gradnja crkve u Vadstenu započeta je još za Birgittina života, prema njenim nacртima. Birgitta nikada nije vidjela ni crkvu ni samostan jer je tek nakon smrti donešena u Švedsku. Danas se crkva u Vadstenu smatra jednom od najljepših ali i najvećih srednjovjekovnih, crkava u Švedskoj. Uz oltar crkve stoji i sakrofaг sa relikvijama sv. Birgite koji je uvijek dobro posjećen i od vjernika i od turista.

Svake godine krajem svibnja Hrvati iz Švedske hodočaste sv. Birgitti. Ova hodočašća redovito predvode ugledni gosti iz domovine među kojima su bili kardinal Josip Bozanić, kardinal Vinko Puljić, nadbiskup Nikola Eterović, biskup Ratko Perić, biskup Franjo Komarica, biskup Mile Bogović i drugi.

Hrvati iz Švedske nedavno su hodočastili dvanaesti put sv. Birgitti u gradić Vadstena gdje je Birgitta krajem XIV. stoljeća dala izgraditi velebnu crkvu. Ovogodišnje hodočašće predvodio je ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu fra Josip Bebić. Vrhunac je hodočašća, kao i svake godine, sv. misa koja se slavi u spomenutoj Birgittinoj crkvi. Kao i svake godine, crkva Sv. Birgite je, unatoč svojoj veličini, bila ispunjena do zadnjeg mjesta, a nemali je broj i onih koji su morali stajati. I ove godine koncelebrirali su svećenici hrvatskih katoličkih misija u Švedskoj: delegat za hrvatsku

✦ pastvu u Skandinavskim zemljama i voditelj misije u Stockholmu mons. Stjepan Biletić, voditelj misije u Jönköpingu vlč. Drago Čumurdžić, voditelj misije u Malmöu vlč. Vladimir Švenda te voditelj misije u Göteborgu vlč. Ilija Janjić. Gost hodočašća bio je i fra Henrik Roelvink, ekumenski teolog u Švedskoj. U pozdravnom govoru mons. Biletić je sve hodočasnike podsjetio na geslo hodočašća „Uči me Gospodine svojemu putu, da hodim u istini Tvojoj“. „Na hodočašće smo došli sa svim svojim radostima, ali i žalostima, problemima i nedoumicama. Unatoč tomu, mi nismo ni očajni ni bez nade.“ Mons. Biletić je pozvao nazočne vjernike da s pouzdanjem mole za zagovor sv. Birgitte te majke Marije.

Kao i ranije, svi su se sjetili i vlč. Stipe Šošića, koji je nedavno preminuo. U propovijedi je ravnatelj o. Bebić govorio o Božjoj ljubavi koja nikad ne prestaje niti se smanjuje. Svaki vjernik joj se s pouzdanjem može prepustiti. I u trenutku najvećih teškoća treba znati da je Bog uz nas i da nas ljubi. Brojni sveci pokazali su da nas Božja ljubav okružuje i u nezamislivo teškim životnim situacijama. U toj ljubavi uvijek se može naći nova snaga i nova radost. Za jednog vjernika podjednako je važno živjeti u stalnom dodiru s Bogom. Ljudi što slijede riječi vjere koju ispovijedaju, zavjete koje su dali Bogu, braći i supružnicima, te obveze koje su preuzeli prema djeci i bližnjima, ne trebaju se plašiti u trenutku ka-

da zazovu Boga u pomoć. Vjernici su važan signal svjetlosti društvu u kojem žive i ljudima koje susreću, kazao je. Tijekom misnog slavlja pjevao je zbor misije Jönköping pod vodstvom Therese Sebastian, uz pratnju orguljašice Kristine Sebastian.

Program hodočašća – prema tradiciji – nastavljen je zabavom i koncertom odabrane glazbe. Ove godine je za hodočasnike nastupio mladi pjevač Miro Lipovac iz Jönköpinga te folklorna skupina „Plitvice“, čiji su članovi pokazali zavidno poznavanje hrvatskih narodnih plesova unatoč činjenici da najmlađi član grupe ima samo pet godina, a najstariji samo deset!

D. Z.

Snimke: M. Orlovac